

3

གཏིག་
སྒྲིབ་ཀྱི་

༄༅། །རྟོག་གསལ་རྟོག་ལ་བྱ་བའི་ཨ་ཁུའི་ཚོ་ག་མདོར་བསྐྱུས་སྟོང་པོར་བྲིལ་བ་བཞུགས་སོ།། །།

395

༄༅། །ཞོ་སྤ་སྤེ་སྤྲི། རྟེན་གསལ་རྟེན་ལ་བྱ་བའི་ཨ་རྟ་སྤེ་མཚོད་ཡོན་གྱི་ཚོ་ག་ལ་གཉིས། རྟེན་གསལ་པ་བཞེངས་པའི་མཚོད་ཡོན་དང་། རྟེན་པ་གསོ་བའི་མཚོད་
ཡོན་གྱི་ཚོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པའི་མཚོད་ཡོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫིང་བུ་ལ་སོགས་པའི་དང་། རྒྱ་གཟུགས་དང་། དུསྤེེེ་མཚོད་ཡོན་
གྱི་ཚོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཚོད་རྟེན་དང་། གཙུང་ཁང་བྱུར་བྱ་དང་། ཁང་བཟང་དང་། དགོན་གནས་གསལ་པ་བརྩེེེ་ག་པར་འདོད་པས།
གཟུང་སྐར་ཚེས་གུངས་བཟང་པོ་འཛོམ་པའི་སྤེེེ་དྲོ་གཏོར་མ་སྤྲིན་པ་སྤྲིན་དུ་འགྲོ་བས་ས་བརྟག་པའི་ཚོ་ག་རྒྱུད་དང་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ཏེ། མཚོན་

༄༅། ཉིད་དང་ལྡན་པར་གཤམ་ནས་མཚོན་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་བསལ། །རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པས་སའི་དབུས་སུ་ས་དང་ལྷི་བ་བསྐྱེས་པས་དགྱིལ་ལའོར་གྱུ་བཞི་
 བ་བྱས་ལ་དེར་དྲིའི་ཐིག་ལེ་དང་མེ་ཉོག་གི་ཚོམ་བྱ་དགོད། མཚོན་བ་དང་། རྩོགས་སྦྱོང་གཏོར་མའམ་ཆ་གསུམ་བཤམ། དེ་ནས་རང་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་ཡང་རུང་
 བའི་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྐྱེས་ཅི་རིགས་པ་བསྐྱོམ། བཟླས་པ་དང་། མཚོན་བསྐྱོད་རྒྱས་པར་བྱ། རྩོགས་སྦྱོང་གཏོར་མའམ་ཆ་གསུམ་ཚང་བར་གཏོང་། དེ་ནས་ལུས་
 མོ་བཙུགས། ཐལ་མོ་སྐྱར་ཉེ། དྲིའི་མཚུལ་གྱི་སྟེང་དུ་རྩོགས་བཙུན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་འཛིག་ཉེན་སྦྱོང་བའི་

ཚོགས་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་གྱུར་པའི་སྐྱོན་སྐྱར་ས་བསྐྱང་བར་བགྱིའོ་སྐྱམ་པས་ངག་དྲུ། །ཁམས་གསུམ་འདིར་ནི་མགོན་གང་དག། །ཆེན་པོས་མཚོན་པ་བཞུགས་རྣམས་དང། །
 ལྷ་དང་སྐྱ་དང་གནོད་སྐྱོན་དང། །དྲི་ཟ་དང་ནི་ལྷ་མིན་སོགས། །དེ་དང་དེ་ལ་འདི་གསོལ་བགྱི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ས་ཡི་ཆ་ནི་མཛེས་པ་འདིར། །གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་འབྱོར་
 པ་ལ། །ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་མཚོག་འཇུག་པས། །ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཆེ་གོ་བདག་ནི་རིག་པ་འཛིན་པ་བདག་གིས་ནི། །སྐྱིན་བདག་སློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི། །ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བ་བསྐྱུར་བ། །ཆེ་གོ་མོའི། །
 གྲགས་པ་དམ་པ་བྱ་བར་བརྩོན། །གལ་ཏེ་བྱོད་གྱིས་བཟོད་གནང་ན། །བགྱིད་དེ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་ལ་སོགས་མཚན་མ་ཡིས། །ས་བཟང་འདི་ནི་བདག་ལ་སྤོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པའི་གནས་སུ་མཚོན་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མིང་བརྗེས་ལ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་མི་ལམ་བརྟག་པའི་ཚོགས་བྱ་བ་ནི། །ཨོ་མུ་ཅི་ལི་སྐྱ་རྒྱ། །ཨོ་མོ་ཉ་ན་སྐྱ་རྒྱ། །ཨོ་དརྱ་ལི་སྐྱ་རྒྱ། །
 ཞེས་པའི་སྐྱགས་འདིས་ལག་གཡོན་པའི་སོར་མོ་རྣམས་ལ་ལན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བསྐྱགས་ལ། །རང་གི་སྐས་མགོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་ལྷུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱང་བརྟན་དངོས་སུ་བཤམས་

༦

གསུམ་

སྡེ་ཚོན་༡༥

༂། །པའམ། ཡིད་གྱིས་གསལ་བར་དམིགས་པའི་སྐྱེས་སྐྱུང་མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མགོ་སྟོར་བསྟན་ཅིང་གདོང་གར་དུ་སྟོགས་ནས་གོས་གཙང་མས་བརྐྱན་ཏེ་ཉལ། མི་ལམ་ངན་ན་
 བདུད་ཅི་འབྲིལ་པའི་སྐྱགས་སམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བདེན་མེད་གྱི་སྟོང་བའི་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། སྐྱུང་ཡང་མི་ལམ་བཏག་པ་བྱས་ནས་ལྷ་རྣམས་གྱིས་གནང་བའམ་མ་བཀག་པར་ཤེས་ན་བྱ།
 བཀག་པར་ཤེས་ན་གནས་གཞན་དུ་སྟོ། །མི་ལམ་བཟང་ན་ཉི་མ་བཟང་བའི་སྐྱོ་དྲོ་ལ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སོགས་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་ཡང་དུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པར་བསྐྱོམས་ལ། སྐྱིལ་མོ་གྲང་
 བཅས་ཏེ་ལག་པ་ས་ལ་རེག་ནས་ཨོྲཱ་ཎི་ཞེས་པས་ས་གཞི་སྟོང་པར་བསྐྱོམ། རྩི་ལོ་རྩི་གིས་དོ་རྗེའི་ས་གཞིར་བསྐྱོམས་ལ། ཨོྲཱ་ཎི་ནི་བརྗེ་སྟེ་མ་བརྗེ་བརྗེ་རྩི་ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྐྱབ། །ས་ལྷའི་མཚོན་
 པ་བཤམས་པ་བསང་སྐྱངས་བྱིན་རྒྱབས་སྐྱི་ལྷར་བྱ། དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་པར་ཟླ་བ་ལ་རྩི་གསུམ་བསམས་ལ་ངག་རྒྱུང་བརྗོད་ཅིང་སོར་མོའི་ཕེ་མོ་ས་ལ་བསྐྱེན་པས་དེའི་འོད་ཟེར་དང་རྩི་གི་སྐྱས་ས་
 བསྐྱེལ་བས་སའི་ལྷ་མོ་སེར་མོ་ཕྱག་གཉིས་ན་གསེར་གྱི་བུམ་པ་དང་མི་འཛིགས་པ་སྐྱིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། རྐྱན་བཟང་བོས་བརྐྱན་པ་མངོན་དུ་སྐྱང་བར་གྱུར་པར་མོས་ཏེ། ཨོྲཱ་ཎི་སྟེ་སྐྱི་ས་པ་རི་སྐྱ་ར་ཨཱཱྀ་

ལྷ་ཏྲུ་མུ་ལྷ་ཏྲུ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་བས་སྤྱེ་ནས་ཤུའི་བར་གྱིས་མཚོད། སྐྱོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྐྱོད་པའི་ཚུལ་དང་ཁུད་པར་དུ། །ས་དང་མ་ཐོལ་སྤྱིན་རྣམས་ལ། །ལྷ་མོ་ཁྱོད་ནི་དབང་དུ་
 ལྷུང། སྐྱོབ་པ་ལྷ་ཀྱ་སེང་གེ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་བདུད་ཀྱི་དཔུང་བཙོམ་པ། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་བདུད་ཀྱི་དཔུང། །བཙོམ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བཀྱི། །ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་གནང་བ་བྱིན་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་སྟེ་སའི་ངོ་བོར་གནས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྐྱོས་པ་དང་འབྲེལ་ན། བདག་བསྐྱེད་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་ཡང་རུང་བའི་དཀྱིལ་འཕོར་རྒྱས་པར་བསྐྱོམས་ཏེ་
 བཟུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བར་སྐོན་དུ་འགྲོ་བས་སྤངས་སྤྲོབས་རྒྱས་བསྐྱེས་གང་རུང་གིས་བགོགས་བསང། གང་ལྟར་ཡང་བདག་བསྐྱེད་བཟུམ་པ་བཙུག་ཀྱི་རྗེས་ས་གཞི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་འབྱུང་བཞི་རིམ་
 བཙུགས་རི་རབ་དང་བཙུགས་པའི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་རང་རང་གི་གཞུང་ལྟར་བསྐྱེད། དེར་ལྷ་སྟེ་གོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དེའི་ཐིག་ལེ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་ལྷ་གངས་དང་མཉམ་པ་དགོད། མཐའ་
 མཚོད་བས་བསྐྱོད། །ཉེ་ལོགས་གང་བདེར་སྤོགས་སྐྱོང་གཏོར་མའང་བཤམ། དཀྱིལ་འཕོར་གྱི་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རང་རང་གི་གཞུང་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་མཐའ་སྐོར་སྤོགས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་

༦

བཞི

སྤྲོད་ཚུལ་

༡། །བཞུགས་པར་བསམས་ལ། གནས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བས་སོགས་ནས་དབང་བསྐྱུར་རྒྱས་གདབ་གི་བར་དང་། མཚོན་བསྟོན་རྣམས་སྟོག་ལྟར་བྱ། ལྷོགས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་ཆ་གསུམ་ལྟར་གཏོང་།
 རང་གི་ཕྱོ་རྩྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོ་རྗེར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། གཡས་སྟོས་ཕོར་དང་གཡོན་དྲིལ་བྱ་འཛིན་པས། འདི་ཞེས་བྱ་བའི་བཙོམ་ལྡན་འདས། །རིག་སྒྲགས་རྒྱལ་ལ་ལྷུག་འཚལ་ལོ། །སྐྱིན་བདག་
 རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་དང་། །སྤྱིད་རྣམས་ལ་ཡང་མཚོན་པའི་ཕྱིར། །འབྲུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གཙུག་ལག །མགོན་པོ་བདག་ཉིད་བགྱིད་པར་འཚལ། །བཙོམ་ལྡན་བདག་ནི་གུས་པ་ལགས། །དེ་བས་
 གནང་བ་མཛོད་པར་རིགས། །རིག་པ་འཛིན་པ་བདག་གིས་ནི། །ཡོ་བྱད་ཅི་འབྱོར་བ་ཡིས་ནི། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་བགྱིད་པར་འཚལ། །བདག་དང་སྐྱིན་བདག་བཙུགས་པ་ལ། །འབྲུགས་བརྩེ་བར་ནི་
 ཉེར་གནས་ཏེ། ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་དང་བཙུགས་པ་རབ་ཏུ་གནས་པ་སྟེ་ཉེ་བར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛོད་ཏུ་
 གསོལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འདིའི་རབ་གནས་ཞེས་པའི་ཚོགས་ཁ་བསྐྱུར་མི་དགོས། གནས་པས། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛོད་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ནམ་མཁའ་གང་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་

སེམས་ལྷ་སྲུ་གཞོན་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱིས་དགེས་བཞིན་དུ་གནང་བ་བྱིན་པར་བསམ། དེས་མཚོན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་སུ་མཚོན་ཏེན་སོགས་གང་བཞེངས་པར་བྱ་བའི་མིང་གཞུག། །དེ་ནས་སྦྱོར་རྣམས་
 རྒྱལ་གྱི་བུམ་པའམ། མེད་ན་བུམ་པ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་ཉ་གསོན་པོ་གཞུག། །ལས་མི་རྣམས་བགོགས་མཐར་བྱེད་དམ་དོ་རྗེ་གཞོན་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་གང་ཡིན་དུ་བསྐྱེད་ལ། དེ་དག་
 གིས་ཁྲུང་བུ་སྲུ་བཞི་པ་རྒྱུ་ལྷ་དོ་པ་ཟབས་སུ་སྲུ་གང་པའི་དོང་བཞོ་བར་བྱའོ། །དེའི་བྱང་ཤར་དུ་དེ་དང་ཚད་མཉམ་པའམ་དེའི་སྤྱད་གྱི་ཚད་གྱི་དོང་རྒྱུ་པོ་བཞོ་བར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ས་དང་བའི་ལྷ་
 བས་བྱུགས་ལ། དེ་ནས་ཁྲུང་བུ་སྲུ་བཞི་པར་ཨོ་ཨུ་ཏུ་ཏུ་བ་རས་རྒྱ་རི་ཨུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་སྲུ་དུ། ཞེས་བཟུང་ཞིང་། མཚོན་ཡོན་གྱི་སྦོད་གྱི་མཚོན་ཡོན་དང་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུ་བྱུགས་པས་ཁང་བུ་
 སྲུ་བཞི་པ་བཀའ་ནས་དེའི་རྒྱན་གྱིས་རྒྱུ་པོ་ཡང་དགང་བར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཚུ་གཡས་སུ་འབྱིལ་བར་བལྟ་སྟེ། ཉ་ལྷི་བས་དང་ཉ་གསོན་པོ་གཞུག། །ཤིང་འོ་མ་ཅན་གྱི་འདབ་མ་བཅུག་ལ། རང་ཉིད་
 རྒྱ་དང་དོ་རྗེ་ལས་སྦྱོས་པའི་ང་གུ་ལྷི་སེར་མོ་རྩ་ཞལ་སེར་མོ། གཡས་ནག །གཡོན་དགར་བ། རྒྱལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་བདུན་དང་ལྷན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་ཅན། ལྷག་དུག་གི་གཡས་གཉིས་ན་དོ་

༦

ལྷ

སྐྱོད་ཀྱི་ལྷ་

༄༅། །རྗེ་དང་མདའ། གཡོན་གཉིས་ན་གཞུ་དང་ཞགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱིག་མཚུབ་མཛད་པ། ཅུ་ཕྱུག་གཉིས་རང་སྐྱུང་གི་ཐབས་ལ་འབྱུང་བ་སྐྱུལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱུན་ཅིང་། བ་བཟའ་སྣ་ཚོ་གས་
 དང་ལྷན་པ། སྣ་ཚོ་གས་པར་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ། །ཉི་མའི་འོད་མངའ་བར་བསྐྱོམས་ཏེ། ཨོྲཱི་གུ་ལྷི་སམ་བི་ཉ་ཕྱ་ག་མ་ཁི་ལུ་སྐྱ་རྒྱ། ཞེས་བཟླ་བཞིན་དུ་པད་ཀོར་ལན་ལྷ་བྱས་ཏེ་དབང་
 ཚེན་གྱི་བར་དུ་བལྟས་པས་ས་གཞི་སྣ་ཚོ་གས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་སྣ་ཞིང་མཁྱེགས་པར་གྱུར་པར་བསམ། ཉ་གསོན་པོ་བཅུག་པ་གཞོད་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་བདེ་བར་བསྐྱུལ་ལོ། །སྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཕྱོགས་
 བཅུའམ་བྱང་གར་གྱི་ཆར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསམས་ལ། ད་གྱི་ལ་ཚོག་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་ལྷར་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་ལུར་པ་གདབ་པའི་སྐྱིགས་གྱིས་སེང་ལྷེང་སོགས་ལུར་པ་བཅུའམ་གཅིག་
 གདབ། ཨོྲཱི་གུ་སོགས་བཟླས་པའི་ཡུངས་ཀར་གྱིས་ཀྱང་བྱབ། །ལུར་པ་རྣམས་དོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོམ་དུ་མི་འགྱུལ་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ། སྐྱུར་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བཞེངས་གྱུ་བ་པ་ན་ལུར་བུ་
 དབྱུང་བའི་ཚོ་གས་དབྱུང་། ལུར་བུ་དངོས་སུ་མ་འབྱོར་ན་ཡིད་གྱིས་བསམ་ཡང་རུང་། །དེ་ནས་ལྷོ་འབྲེ་བརྟག་པའི་ཚོ་གས་བརྟགས་ལ། དེའི་མཚན་ཁུང་གི་འོག་གི་ཆ་བརྟོར་རུང་བའི་ཆར་ཐོག་མར་

བཞོས་ལ། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་དུ་འགྲམ་གདིང་བར་བྱའོ། །སྤོང་དུམ་ལ་སོགས་པའི་ས་རོ་ཐམས་ཅད་བསལ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། གནས་དེའི་གཞི་བདག་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོང་
 དང་ཞིང་སྐྱོང་བའི་ལྷ། མེའི་ལྷ་རྣམས་ཞི་བའི་སྐྱོན་སྲེག་གིས་ཚིམ་པར་བྱས་ལ་ཞི་བར་བྱ། གཏོར་མ་དབུལ། དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་དང་། ལྷོས་མོ་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་མོ་དང་། སོ་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་
 ཚིམ་པར་བྱ། སྤྲུམ་ལ་ཡོན་དབུལ། བཟོ་བོ་དང་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཚོད་རྟེན་དང་། གཙང་ཁང་བྱུར་བྱ་དང་། ཁང་བཟང་དང་། དགོན་གནས་ལ་སོགས་
 པའི་མཚོད་ཡོན་གྱི་ཚོ་ག་བསྟུས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་སྐྱོན་ད་རྒྱན་ལྷ་ཅན་མཛད་པའི་གྱི་ཡ་ས་སྐུ་རྩེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེ་དང་འབྲོན་པ་སོགས་བྱེད་འདོད་ན། གཏོར་མ་དང་མཚོད་ཡོན་
 སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྐར་བཤད་པ་བཞིན་མཚོད་ཡོན་བྱས་ལ། ཨོྲཱི་བུ་བུ་བུ་ཏཱ་ཏྱི་ཞེས་པས་དོ་རྗེ་ཚུ་བདག་གི་གཟུགས་ཅན་རྣམ་སྐར་བསྐོམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཀྱང་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་
 དབང་ཚེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་ཚུས་གང་བར་བསམ། ཨོྲཱི་བུ་ས་དུ་ས་མ་ཡ་སྟེ། ཞེས་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་གཟུགས་བཞེངས་བའི་གནས་དེར་མཚོད་

༦

རྒྱལ་

སྐྱོད་པའི་

༄༅། །གཏོར་དང་། གང་བཞེངས་པའི་རྒྱ་སོགས་ལེགས་པར་འདུ་བྱས་ལ། བདག་བསྐྱེད་གང་རུང་བཟུངས་པ་དང་བཅས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མཇུག་གི་ཚེ་ག་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་དགོན་མཚོག་གི་
 མཚོད་པ་རྒྱས་པའམ། བསྐྱེད་མཁུན་གྱི་ནམ་མཁུན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱོགས་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པར་བསམས་ལ། ཇི་སྟེད་སུ་དག་སོགས་བཟང་སྦྱོང་ནས་
 འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་། གཏོར་མ་ཆ་གསུམ་གཏོར་། དེ་ནས་རྒྱ་གཟུགས་གྱི་རྒྱ་ཤིང་ངམ། འཛིམ་པའམ། རོ་དང་། རས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ལས་སྐྱབས་གྱིས་བསང་
 རྒྱུངས། །སྦྱོང་བའི་ངང་ལས་བཞེངས་པར་འབྱུང་བའི་ལྷ་པོ་ཡན་ལག་བཞི་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་གས་བསྐྱེད། མཚོད་བསྟོད་རྒྱས་པར་བྱ། སྟོན་གསལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོང་དང་རོལ་བྱིལ་ཕོགས་ལ།
 འདི་ཞེས་བྱ་བའི་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐབས་ལྷ་པོ་ལ། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྒྱ་གཟུགས། །ཞེས་དང་། བདེ་གཤེགས་རྒྱ་གཟུགས་བསྐྱེད་པར་འཚལ། །ཞེས་
 བསྐྱུར་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གནང་བ་སྐྱུལ་བར་བསམ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་བཀྲ་ཤིས་གྱི་ཚེ་གས་སུ་བཅད་པ་དང་བཅས་མེ་ཏོག་འཕྲོད། ལྷ་བཟོ་ཡང་རབ་སྟོམ་གསུམ་ལྷན་པའམ། དེ་

མིན་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྡོམ་པ་ཙམ་ལ་གནས་གིང་བགེགས་མཐར་བྱེད་ལྟ་བུའི་ལས་ཀྱི་ལྟའི་རྗེས་གནང་ཐོབ་པ་བྱུང་ན་མཚོག་ཏུ་བསྒྲགས། གང་ལྟར་ཡང་། ལྟན་བཟང་པོ་ལ་འབོད་པའི་མདུན་
 ཏུ་ཕིར་དང་ཚོན་སོགས་ལག་ཆ་གང་ཡིན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ཀར་གྱིས་བཀའ་བའི་སྡོད་ཏུ་བསྟར་ལ་བསང་སྐྱབས། ལྟོང་པའི་ངང་ལས་རྒྱ་གང་བཞེངས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་བདག་གང་ཡིན་པའམ་
 བགེགས་མཐར་བྱེད་སོགས་ལས་ཀྱི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱུར་ཡན་ལག་བཞི་རྗོགས་སམ་རྐྱེན་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་ལ་གནས་གསུམ་བརྒྱབ། དེའི་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་ཨ་ཨ་ལས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱ་
 རྩྱ་ལས་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཕྱེ་ལྟ་བུ་པ་དེ་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ལག་པ་ལ་ཐིམ་པས་ལག་པ་གཉིས་དོ་རྗེའི་ངང་བཞིན་དང་། མོར་མོ་རྣམས་དོ་རྗེ་ཕྱེ་གཅིག་པར་གྱུར། ཕིར་ལ་སོགས་བ་དེའི་ལག་ཆ་གང་ཡིན་རྣམས་དང་།
 ཚོན་ཐིག་དང་ཚོན་རྩི་ལ་སྟོན་དཀྱིལ་ཚོག་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐིག་ཚོན་བྱིན་རྣམས་བྱས་ནས། ཐིག་གདབ་པའམ་ཚོན་གྱི་བྱ་བ་རྗོགས་པ་ན་སོ་སོའི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་གསུངས་པའང་སྐྱང་དོ། །རྩི་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ལ་ཨོ་བཟོ་ས་
 ཏུ་རྩྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་ལོས་རྒྱུར་བའི་སྒྲགས་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲགས་ཉེར་གཅིག་བཟུངས་ལ་དེའི་ལག་ཏུ་གཏད་ཅིང་ཡིག་བརྒྱས་བཟོན་པར་བྱ། བཀྲ་ཤིས་བརྗོད། བཟོ་བོ་འཇུགས་སྟོན་

༦

བདུན་

སྡེ་ཚོན་༡༥

༄༅། །གྲིས་མཉེས་པར་བྱ་ཞིང། དགོ་འདུན་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བས་མཚོན་རྒྱུ་ལ་རིམ་གྱི་དབུང་བསྐྱེད། སྤར་རྒྱུ་ལ་བསྐྱོམས་པའི་ལྷ་ལ་ཚུགས་ཉེས་སྟོན་འགྲོའི་ཉེར་སྦྱོང་གྲིས་མཚོན། བསྟོན་པ་གང་ཤེས་གྲིས་བསྟོན། ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་ལོངས་པ་བཤམས། ལོ་བརྒྱ་ལུང་སྤྱན་དྲངས་པའི་ལྷ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས། དམ་ཚིག་པ་མི་དམིགས་པའི་རང་རྒྱ་སོ་སོའི་རྣམ་པར་བསམས་ལ་བཀུ་གིས་བརྗོད་ཅིང་མེ་ཉོག་འཕྲོར། འདི་ནི་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རབ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལྷ་རང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གྱི་ཡས་སུ་རྩྭ་ར། ཐམས་ཅད་དུའང་འདིར་བསྐྱོམས་པའི་ལྷ་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཙམ་གསུངས་ཤིང། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་སྤར་རྒྱུ་ལ་བསྐྱོམས་པའི་ལྷ་ལ་མཚོན་བསྟོན་བྱས་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་དམིགས་བསལ་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ལོ་ན་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་གསུངས། ཡིག་ཆ་གཞན་འགའ་ལས་བཟོ་བོ་ལ་བསྐྱོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་པའང་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་གསུངས་པ་དང། ལ་ལར་རྒྱའི་ལྷ་གཤེགས་སུ་མི་གསོལ་བར། དེ་འོད་དུ་ལྷ་བ་ལས་རང་གི་རྣམ་པར་མོས་པའང་གསུངས་ཤིང། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཉེན་གྱི་རྒྱ་དང་བཟོ་བོ་བཅས་སྤྱིར་བཏང་མི་བསྟོན་པ་དང། མཚོན་ཉེན་གྱི་རྒྱ་དང་བཟོ་བོ་བཅས་རྣམ་སྤར་དུ་བསྐྱེད་པའང་གསུངས་སོ། །

སྐྱུ་ལ་ཡང་འཛིམ་པ་ལ་སྒྲོ་ན། རང་གི་ཕུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འོག་མིན་ནས་རྣམ་པར་སྐྱུང་མཛད་ཆེན་པོའི་ཕུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ། དེའི་ཕུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུངས་ནས་འཛིམ་པ་ལ་ཐིམ་པས་འཛིམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེའུ་
 རྒྱུད་བཀུག་པ་མཐེ་བོས་མཚན་པ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་པའི་སྟེང་གཡས་པའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་བཞག་ལ། ཨོྲ་མོ་རྣ་ག་མ་ཏེ་བེ་རོ་ཙ་ན་བྲ་སྐྱ་སྐྱ་ལ། ཏ་སྐྱ་ག་ཏུ་ཡ། ཨུ་ཏེ་ས་སྐྱ་ལྷོ་བྱུ་
 ཡ། ཏུ་སྐྱ། ཨོྲ་སྐྱ་སྐྱ། ས་མེ་ས་མ་ཡོ། བུ་རྟེ་དུ་རྟེ། ཨ་ས་སྐྱ་རོ་བོ། ཨ་ན་ལ་སྐྱ། ཏ་ར་སྐྱ། ཡ་ཤོ་མ་ཏུ། མ་དུ་ཏེ་ཇ། བི་སྐྱ་ལེ། བི་སྐྱ་མ་ཏེ། སམ་བྱུ་ཨུ་རྟེ་ན་ཨ་རྟེ་ཏེ་སྐྱ་དུ།
 ཞེས་རྣམ་པར་སྐྱུང་མཛད་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གཟུངས་འདི་ལན་ཉེར་གཅིག་བསྐྱུས་པས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་བཏྲན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། གནས་གཙང་ཞིང་དབེན་པར་ཡིག་མཁན་གདན་
 བཟང་པོ་ལ་འཕོད་པའི་མདུན་དུ་ཤོག་བུ་དང་། རྒྱ་གྲུ། རྣ་ག་ཚ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟར། མཚོད་པ་བཤམ། །བདག་བསྐྱེད་སྒོན་དུ་འགྲོ་བས་མཚོད་པ་བསང་སྐྱུངས་བྱིན་བརྒྱབ། ཡིག་མཁན་བསང་

༦

བརྟུང་

སྤྲོ་ཚོན་༡༤

༄༅། །སྤྱུངས། སྤྱོད་པའི་ངང་ལས་པད་ལྷའི་གདན་ལ་རྩེ་ལས་སྤྲུང་བ་མཐའ་ཡས་སུ་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱེད། ཚོ་ཨ་མི་དུ་རྩུ་ས་པ་རི་སྤྲུ་ར་ཨ་ཚུ་སོགས་ཀྱིས་མཚོད། འདོད་
 ཚགས་དོ་རྗེ་ཚོས་ཀྱི་ཚུ། །ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དོ་བོ་ཉིད། །ཉིང་འཛིན་ཚེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །ཕྱག་འཚལ་སྤྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུས་བསྟོད། དེའི་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོགས་སྤྲུང་བཞིན་
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ཤོག་བྱ་བསང་སྤྱུངས། སྤྱོད་པའི་ངང་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཤོག་བྱ་རྣམས་ལ་རྩེ་ཡིག་དམར་སེར་འོད་འབར་བ། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གསུང་དོ་རྗེའི་རྩེ་ཚོགས་རྣམས་ཡི་གེའི་
 རྣམ་པར་སྤྱོད་བྱངས་ནས་ཤོག་བྱ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་པར་བསམ། ལྷ་གྱུ་དང། ལྷ་ག་ཚེ་ལ། ཚོ་བརྗོ་ས་དུ་རྩུ་དང། ལས་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་བརྒྱས་པས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། ལྷ་གྱུ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་དང། ལྷ་ག་ཚོ་དོ་རྗེའི་རྩེ་ལ་སྤྲུང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཚོ་རྩེ་ལྷ་ཉི་ལྷེ་ཉི་བེ་རྩེ་ཡ་སྤྲུ་ལྷ་རྩེ་ན་པ་ལ་ཨ་པ་དུ་རི་ཁི་རྩེ་སྤྲུ་དུ། ཞེས་ཉེར་གཅིག་
 སོགས་བརྒྱས་པས་མངོན་པར་བསྤྲུགས་ནས་ཡིག་མཁན་གྱི་ལག་ཏུ་གཏད་ཅིང། ལྷ་ག་ཚོའི་སྤྱོད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང། ལྷ་གྱུ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལྷུང་དུ་འབྲེལ་བས་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་

གཤམ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བས་གང་གིས་པ་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་དོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པར་བསམ། ཡིག་བརྒྱས་བརྟན་པར་བྱ་ཞིང་བཀྲ་གིས་བརྗོད་དོ། །འདི་
 ལའང་གི་ཡས་སུ་རྩེ་བརྒྱུད་བརྒྱུ་མས་པའི་ལྷ་གཤམ་གསུ་གསོལ་བར་གསུངས་ནའང་། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རབ་ལས་ནི་གོང་དུ་བཀོད་པ་ཁོ་ན་ལྟར་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་སྒྲོམ་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཅུང་
 ཟད་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། མདོར་བསྡུས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས། ཉེན་གསུང་པ་ལ་ཨ་རྒྱུའི་ཚོ་ག་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཚོན་ཉེན་ལ་ནི་སའི་ཚོ་ག་
 རྒྱས་པར་བྱས་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་མཚུལ་དང་མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་ནས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་དངས་ལ། འདིར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དགོན་མཚོག་གསུམ་
 གྱི་ཉེན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་གང་བ་ཞིག་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་པའམ། མཚོན་ཉེན་ཆེན་པོ་བྱིན་རྒྱབས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་བྱའོ། །
 ལུ་སྟོན་དང་གིས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་རས་འདུལ་བྱས་པ་དང་། ཤོག་སྐྱུ་ལྟ་བུའི་དུང་དུ་མཚོན་པ་དང་གཉོར་མ་བཤམས་ལ། བདག་ལྟའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པར་བྱ། རས་སམ་ཤོག་བུའི་སྤེང་དུ་སངས་རྒྱས་

༦

དལྱ

སྒྲིལ་པའི་ལྷོ་མཚམས་ཀྱི་

༡། །དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྐྱེན་བྱངས། མཚོད་པས་མཚོད། བྱིས་སྐྱུ་དང་ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ། མཚོད་པ་དང་གཏོར་མ་བཏང་སྟེ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཚོན་དང་། སྤོང་དང་། ལྷག་ཚ་དང་། སྐྱུ་བྱུ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམས་ལ་ཡི་དམ་
 གྱི་ལྟའི་སྐྱེགས་འགའ་བཟླ། ལྷ་བཟོ་དང་ཡིག་མཁན་ཡང་བདུད་རྩི་འབྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་ཁྲོ་བོའི་སྐྱུར་བརྒྱལ་ལ། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་གནས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་གཞག་གོ །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་རྟེན་པ་ལ་བྱ་བ་ནི། གྲོང་ཁྲེལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱ མཚོད་རྟེན་དང་སྐྱུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་དང་། གས་པ་དང་། མེས་ཚིག་པ་དང་། ཞིག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་རྣམས་གནས་པས་དེ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ནས་ནགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲུག་པ་དང་། ལུ་གོ་དང་། གྲོང་རྫོངས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས་ཞིག་པ་གསོ་
 བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་བསྐྱེད་གང་རུང་དང་ལྡན་པས་རྟེན་དེའི་མདུན་དུ་མཚོད་པ་དང་གཏོར་མ་རྒྱ་ཚེན་པོ་བཤམ། རྟེན་དེ་ཉིད་ཡི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་བསམས་ལ་མཚོད་པ་བསང་

སྤྱངས་བྱིན་རྒྱབས་སྤྱི་ལྟར་སྤྱར་ལ་མཚོན་པས་མཚོན། ཉེན་དེ་གང་ལ་གཉེར་གཏང་པའི་སྤྱང་མས་གཙོས་སྤྱི་སྒོས་གྱི་ཚོས་སྤྱོད་དང་གཞི་བདག་སོགས་ལ་གཏོར་མ་བཏང་ལ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཉེན་རྙིང་པ་སྣོ་བའམ། ཞེག་པ་གསོ་བར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སང་ནངས་པར་རབ་གནས་སྣོ་སྣམ་དུ་བསམས་ལ། ལུས་མོ་བཙུགས་ཤིང་སྣོས་དང་དོར་དྲིལ་བཅས། འདི་ཞེས་
 ཉེན་གང་ཡིན་མི་མཚན་ནས་སྣོས་ཏེ་ཕྱབ་སྤྱོད་ལ། ལྷ་ཀྱ་སེང་གེ་བཙོམ་ལྟན་འདས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བའི་བཙོམ་ལྟན་འདས། །རིག་སྒྲགས་རྒྱལ་ལ་ལྷག་འཚལ་ལོ། །སྣོབ་མ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་དང་། །བྱིད་རྣམས་ལ་
 ཡང་མཚོན་པའི་སྤྱིར། །ཕྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་རབ་གནས། །མགོན་པོ་ནངས་པར་སྣོ་བར་འཚལ། །བཙོམ་ལྟན་བདག་ནི་གུས་པ་ལགས། །དེ་བས་གནང་བ་མཛད་པར་རིགས། །རིག་པ་འཛིན་
 པ་བདག་གིས་ནི། །རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཕྱབ་པ་ཆེ་ཞེས་སོགས་བསྒྲུབ། ཞེས་བྱ། །ཡོ་བྱད་ཅི་འབྱོར་པ་ཡིས་ནི། །ནངས་པར་རབ་གནས་སྣོ་པ་འཚལ། །བདག་དང་སྣོབ་མར་བཅས་པ་ལ། །ཕྱགས་བརྩེ་
 བར་ནི་ཉེར་གནས་ཏེ། །ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་གནས་པ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྣོན་གསན་པའ་བས་དགེས་བཞིན་དུ་གནང་བ་བྱིན་པར་བསམས་ལ་ཡི་

༦

བཏུ་

སྤྲོ་ཚོར་༡༥

༡། །གོ་བརྒྱ་པ་བརྗོད་ཅིང་བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཇུག་གི་བྱ་བ་རྣམས་དགུས་ལྟར་བྱ། །སང་ནངས་པར་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་མཚོན་པ་རྒྱ་ཚེན་པོ་བཤམ། དེའི་མདུན་དུ་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་ཞིག་བརྟན་པར་
 བཞག་པ་ལ་རྟེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཚར་དུ་བཅུག་ནས། མཚོན་པ་བསང་སྐྱངས་བྱིན་རྒྱབས་སྟོན་དུ་འགོ་བས། རྟེན་རྟོང་པ་ལ་མཚོན་པ་རྒྱས་པར་བྱ། གོང་གི་ཚིགས་བཅད་ལས། རངས་པར་ཞེས་
 པའི་གནས་སུ་དེང་འདིར་ཞེས་བསྐྱུར་ལ་གསོལ་བ་གདབ། རང་གི་ཕྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཕྲོས་པས་རྟེན་གྱི་ལྟ་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་
 བརྟན་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་། རོ་རྗེ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཨོ་བརྗོ་ས་སྐ་ཇོ་ས་སྐྱན་དྲངས། ཇོ་རྗེ་བློ་ལྷོ་ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་རྟེན་གྱི་ལྟ་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་དང་
 དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ་ཡི་གོ་བརྒྱ་པས་བརྟན་པར་བྱས་ལ་མཚོན་བསྟོན་བཀྲ་ཤིས་གསོལ་ཏེ། དབུ་ཞབས་མི་ལོག་པའི་མཚན་མ་བྱས་ལ་དར་སེར་པོས་གཡོགས་ལ། རྒྱབ་ཏུ་རྒྱ་བཏབ་ལ་
 མཚོན་ཁང་དུ་བཞུགས་ལ་མཚོན་པ་དབུལ་ལོ། །བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཇུག་གི་བྱ་བ་དགུས་ལྟར་བྱ། རྟེན་གསར་པ་ཚར་བ་དང་རབ་གནས་དངོས་གཞིའི་ཚེ་མེ་ལོང་སྐྱན་དྲངས་ལ་མེ་ལོང་ཁ་སྐྱེ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་

བ་དགུག་གཞུག་བྱེད་པའི་དུས་སུ་མེ་ལོང་ནང་གི་རྟེན་རྫིང་པའི་དམ་ཚིག་པ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་སྒོ་བ་བཞིའི་སྲགས་རྒྱས་རྟེན་དམ་ཚིག་པ་ལ་དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་བྱ། དེའི་རྗེས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་
 སྐྱོན་དྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་གནས་བཞིན་རྒྱས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྟེན་རྫིང་པའི་དོའི་རིགས་ཆག་གྲུགས་སུ་གྱུར་པ་ནམས་ནི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་བསྐྱུལ། དེར་སྐྱེལ་མི་རུས་ན་རི་མཐོན་པོའི་རྩེ་
 མོར་སྦྱིན་ལ་དེར་ཁུང་བུ་བརྗོད་ལ་གཞུག་གོ། །ཤིང་ཡིན་ན་མར་གྱིས་བརྒྱན་པའི་གོས་གྱིས་དགྱིས་ལ་སྦྱིན་གྲེག་གི་མེ་ལ་བསྲེག་གོ། །ཟངས་དང་ལའར་བ་སོགས་ཡིན་ན། རྟེན་གསར་པ་བཞེངས་པའི་
 རྒྱུའི་གསེབ་ཏུ་བཞུ་ལ་གཏོང་ངོ། །ས་ཡིན་ན་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་གསེབ་ཏུ་གཏོང་། གལ་ཏེ་ཐག་རིང་པོར་སྒོ་བ་ཡིན་ན། ཤིང་རྟེན་རྫིང་དུ་གཞག་གྲུང་བྱ་མཚོག་གིས་དྲངས་ལ་བསྐྱུལ། དེ་ཙམ་ཡང་
 མི་རུས་ན་ཚུ་བོ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་གཏོང་། དེའང་མི་རུས་ན་དེ་ཉིད་གྱི་ཉེ་ལོགས་སུ་ས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་བར་མཚོད་རྟེན་བྱས་ནས་རབ་གནས་བྱས་ལ་གཞག་གོ། །རྟེན་འདྲེ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནི་གསར་པར་མི་
 བསྲེ་བར་དྲག་པོའི་བསྲེག་སྐྱུགས་གྱིས་སྐྱངས་ནས་ཐལ་བ་ཚུ་བོ་ཆེན་པོར་དོར་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་རྟེན་རྫིང་ནས་ཆག་གྲུགས་སུ་གྱུར་པ་གསོ་བ་ལ། རྟེན་གསར་པ་སྲར་བྱས་ཚད་མི་ཚུང་ཞིང་རྒྱ་མི་ཞན་པ་ལ་

༦

བརྟུག་ཅིག་།

རྩི་ཚེན་༡༤

༂། །བྱ་རུང་གི། ཚད་ཚུང་ཞིང་རྒྱ་ཞན་པ་ལ་ནི་བྱར་མི་རུང་ངོ། །རྙིང་པ་མིན་ཡང་ཚུང་བ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱ་རན་པ་བཟང་དུ་གཏོང་བ་ལ་ནི་བྱར་རུང་ངོ། །གནས་འོ་བརྒྱལ་བའམ། འཛིག་པའི་ཉེན་དང་བཅས་པ་ནས་འོ་མི་བརྒྱལ་ཞིང་འཛིག་པའི་ཉེན་མེད་སར་སློབ་དང་། ཚད་མཉམ་པའམ་ལྷག་པར་བཞེངས་པ་ལ་རུང་གི། །རང་གི་འདོད་པའི་ས་ཆ་དེར་མི་མཁོ་བར་གཤམ་པའམ། བར་གཞུག་སོགས་ལ་རུམས་པ་དང་། སྐབ་མཐའི་ཀུན་སློང་རན་པས་བཞུག་ནས་སློབ་ཡིན་ན་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་ངོ། །སློབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡས་ནི་ཉེན་རྙིང་པའི་ཡེ་གཤམ་པ་ལ་མཚོན་བསྟོད་བྱས། ཚོས་སློང་དང་གཞི་བདག་ལ་གཏོར་མ་བཏང་ནས། ཉེན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་གཤམ་སུ་གསོལ་བར་འདོད་དོ། །འདི་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། དེའང་ཉེན་དེའི་སྐྱེན་སྤྲུལ་གཏོར་མ་དང་མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་ལ་བདག་གི་རྣལ་འབྱོར་རྗེ་གསལ་བར་བསྟོམས་ནས། དགོན་མཚོག་ལ་མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཚོན་དེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདེ་བར་གཤམ་པའི་ཉེན་རྙིང་པ་སློབ་པའམ་གསོ་བར་

འཚལ་ཞིང་། དེའང་སང་ནངས་པར་བགྱིད་པར་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསོལ་བ་གདབ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྒྲིང་སྒྲུང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་གཏོར་མ་གཏང་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཡང་སང་ནངས་པར་རྟེན་གྱི་སྒྱུར་
སྒྲ་མཚོད་པ་དང་གཏོར་མ་རྒྱ་ཚེན་པོ་བཤམས་ལ། བདག་གི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གཏོར་མ་དང་མཚོད་པ་རྒྱ་ཚེན་པོས་མཚོད་དེ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་བརྗོད། སང་ནངས་པར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ད་ནི་
རབ་གནས་སྒོ་བར་འཚལ་ཞེས་པ་གཞུག། །དེ་ནས་མེ་ལོང་གཡའ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞིག་ལ་རྟེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་དུ་བཅུག་ལ་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་རྟེན་ཡང་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་སྒྱུར་
བྱངས་པ་ལ་བཞུགས་སུ་བཅུག། །དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བཅུག་ལ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཞུག། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྟེན་དེ་བདེན་ན་མེ་ལོང་གི་འདིའང་བདེན།
མེ་ལོང་གི་མི་བདེན་ན་རྟེན་འདིའང་མི་བདེན་ཏེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མའམ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ནས་མེ་
ལོང་གི་རྟེན་དེ་ལ་མཚོད་བརྟོད་བསྐྱུས་པ་ཅམ་ཞིག་བྱས་ལ། རྟེན་འོག་མི་འབྲུལ་བའི་མཚན་མ་བྱས་ཏེ་དར་སེར་པོ་སོགས་གྱིས་གཡོགས་ལ་རྒྱབ་དོས་སུ་རྒྱ་བཏབ་ལ། རྟེན་གསར་པ་ཚར་ནས་རབ་གནས་

༦

བདུ་གཉིས་

རྩ་ཚུལ་༡༥

༂། །བྱེད་བྱེད་དུ་ཁ་མི་དབྱེ་བར་མཚོན་པ་བཟང་སར་བཞུགས་སུ་བཅུག། །ཅེས་གསུངས་གིང་། རྟེན་རྟེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། གསར་པ་གྲུབ་པའི་ཚེ་མེ་ལོང་གི་རྟེན་དེ་ལ་གཞུག་པ་སོགས་གོང་དུ་
 བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་བསོད་ནམས་སེང་གོས་གསལ་བྱེད་མཛོད་པར། རྟེན་གྱི་དུང་དུ་ཚུ་གཉིས་སྟོན་འགྲོའི་ཉེར་སྟོན་དང་། གཏོར་མ་གཅིག་བཤམ། རང་ཡི་དམ་
 གང་འདོད་གྱི་བསྐྱོམ་བཟླས་རྫོགས་པར་བྱ། མཚོན་པ་བསང་སྦྱངས་བྱིན་བརྒྱབ། ཚིགས་བཅད་གང་ཡང་དུང་བས་མཚོན། རྟེན་དེ་ཉིད་གྱི་བསྟོན་པའམ། སྦྱི་བསྟོན་གང་རིགས་གྱིས་བསྟོན། གཏོར་
 མ་བསང་སྦྱངས་བྱིན་བརྒྱབ། །ཨ་ཀཱ་རོས་ཚོས་སྦྱོང་ལ་དབུལ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོགས་གོང་ལྟར་སྟོན་གསན་དབབ་པ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སྟོན་གསན་དབབ་པ་ཡན་
 སྐར་ལྟར་རྗེས་མེ་ལོང་ལ་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ། རྟེན་འདི་གང་ཟག་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་རབ་གནས་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་མེ་ལོང་གི་གཞུགས་བརྟན་ལ་སྦོར་དུང་སྟེ། ཅིའི་སྦྱིར་ཞེ་ན།
 རྟེན་འདི་བདེན་ན་སོགས་གོང་ལྟར་བསམ། དེ་ནས་མེ་ལོང་ནང་གི་གཞུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་ཏེ་རྟེན་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད། དུསྟེ་སོགས་ལ་དང་པོའི་ཁ་སྐྱུར་གཞི་གང་ཡིན་དེ་བསྐྱེད། གནས་གསུམ་

ལྷོ་བརྒྱུད། རྟེན་རྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུགས། །མཚོད་བསྟོད་བསྐྱེད་པ་བྱས་ནས་རྒྱས་གདབ་པ་སོགས་གོང་ལྷུང་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་རྟེན་རྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་
 བརྟན་ལ་བསྟེན་དགོས་པར་མ་ཟད། དམ་ཚིག་པའང་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དམ་ཚིག་གི་རྟེན་དེ་གཞིག་དགོས་པའི་སྤྱིར་གསུངས་ཀྱང་། རྟེན་གྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་དབྱེར་མེད་
 ཏུ་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་སློབ་ཞུས་པས་སྦྱོར་དུ་མི་འགྱུར་བར་སེམས་སོ། །དེ་ལྷུང་རྟེན་གསར་རྟོན་ལ་བྱ་བའི་ཚོ་ག་འདི་རྣམས་ལ། གྱི་ཡ་ས་སྐྱ་རྩལ་འགྱུར་དང་། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གྱིས་ཨ་རྒྱ་སྟེ་
 མཚོད་ཡོན་གྱི་ཚོ་ག་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་མཚོད་ཡོན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོན་གསན་དབབ་པའི་ཚོ་ག་ཡིན་པས་དེ་རྒྱད་ཅེས་བྱ། །ཡང་རྒྱ་བོད་གྱི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཨ་རྒྱ་རྒྱའི་ཚོ་ག་ཞེས་འགྱུར་བ་
 བྱི། རྒྱ་དེ་རིན་ཐང་ཅན་ལ་འཇུག་པས། འཛིན་པ་སོགས་གྱི་རྒྱ་དམན་པ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱང་བརྟན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཚོད་སྟོང་དཔེ་བླ་མེད་པའི་རིན་ཐང་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཚེད་གནང་
 བ་ལྷུ་བའི་ཚོ་ག་འཕམ། རྟེན་རྟོན་པ་ཞིག་རལ་ཅན་སོགས་གསར་པ་བྱུང་བར་འཕགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཚེད་གནང་བ་ལྷུ་བའི་ཚོ་ག་ཞེས་བཏགས་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་བྱུང་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་རྒྱ་ཆེན་

༦

བརྟུགས་

རྩ་ཚུལ་༡༤

༄༅། །པོ་བཞེངས་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཟིན་ཐུན་ཅུང་ཟད་འབྲི་ན། ཐོག་མར་གིང་གཙོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོ་ག་ནི། སློབ་དཔོན་གིང་བཟོ་དང་བཅས་གཟུང་སྐར་དུས་ཚོད་བཟང་བའི་སྲ་དྲོ་
 བཀའ་ཚལ་དུ་ཕྱིན། རང་ཉིད་བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེམ་བཞུས་སློན་དུ་འགོ་བས་གིང་མཁན་ལས་བྱེད་དང་བཅས་པའང་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པའི་སྲགས་ཀྱིས་བསྐྱུང་ཞིང་ཁ་གཤར་རམ་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པས་
 གིང་ལ་བརྟུག་པར་བྱ་སྟེ། ས་གཞི་བཟང་པོར་སྐྱེས་གིང་མདོག་ལེགས་གིང་སྐྱུ་མ་པ། དྲང་ཞིང་མཁྲེགས་པ། མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་དང་དྲི་ཞིམ་པོས་བརྐྱན་ཅིང་ཡལ་ག་རྒྱས་པ་སོགས་བྲང་བར་བྱ་ལ།
 ཡལ་ག་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ལྷུག་ཐུན་དང་། འབྲོགས་པ་དང་། རྐས་པ་དང་། རྐམ་པ་དང་། གཙིག་ལུར་སྐྱེས་པ་དང་། ཡལ་ག་ཆག་པ་དང་། གས་པ་དང་། མེས་ཚིག་པ་དང་། འདབ་མ་
 སྟེལ་པ་དང་། དུར་བྲོད་དང་ཁུང་བུ་དང་ལྷའི་གནས་དང་ལམ་གྱི་མདོ་དང་མི་གཙང་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། མཚོ་ལུ་དང་། ལུ་གྲུང་གི་དོགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། །བྱ་དང་སྐྱུལ་གྱིས་ཚང་བཅས་པ་དང་།
 ཐོག་གིས་བཅག་པ་སོགས་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟུགས་ནས། ཇི་ལྟར་འོས་པའི་སར་མཚོད་པ་དང་། གཉོར་མ་བཤམ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་

ཅད་མཁའ་འབྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པར་བསམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། ཇི་སྟེན་སྲུང་ག་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ། རྩོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་རྩོགས་འདི་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་སྤེལ་བའི་སྲིད་ཏུ་གནང་བར་མཛད་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རིག་པ་འཛིན་པ་བྱོད་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྟོོ་བས་ཅི་བདེ་བར་ལོངས་སྟོོད་ཅིག་ཅེས་
 གནང་བ་བྱིན་པར་བསམ། དེ་ནས་གྲུབ་ན་རྩོགས་བཞིའི་གཏོར་མའམ། མ་གྲུབ་ན་ཆ་གསུམ་སྦྱི་ལྟར་གཏོང་། འདོད་གསོལ་སྐབས། ས་རྩོགས་འདིར་གནས་པའི་རྩོགས་སྦྱོར་དང་། འབྲུང་པོ་དང་།
 ཉགས་ཚལ་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྲིད་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་བཞེངས་པའི་སྦྱིར་གྱིང་བསྐྱང་ན་དགའ་བ་དང་། ཏུང་བ་དང་།
 གུས་པའི་བསམ་བས་སྦྱིན་པར་གྱིས་གིག་ཅེས་བཛོད། བཟོ་བོ་སོགས་དགའ་སྟོན་གྱིས་ཚིམ་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་བསྐྱེད་བསྐྱུས་ཏེ་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པས་མི་ལམ་བརྟག་ནས་ངན་ན་བདུད་ཅི་

༦

བདུ་བཞི་

སྤྲོ་ཚོན་༡༥

༡༡། །འབྲིལ་བའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཅིང་། དེས་ཀྱང་མ་བསྐྱོག་ན་གཞན་དུ་སྒྲོ། གནང་བའམ་མ་བཀག་པའི་མཚན་མ་ཐོབ་ན་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། བགས་ཚལ་གྱི་མདུན་དུ་
 མཚོན་གཏོར་བཤམ། རྣམ་སྤྲང་སོགས་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་ཤིང་གི་རིགས་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་དེ་ལ་གནས་པའི་མ་མོ་དང་ཞིང་སྐྱོང་རྣམས་ལ་སོ་སོར་གཏོར་མ་འབུལ་བར་གསུངས་ཀྱང་དེ་
 འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་ཆགས་དཀའ་ན། གདན་བཞི་ལས་གསུངས་པའི་གཏོར་ཆེན་ནམ། བྱུར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་གཏོར་མའམ། བདེ་མཚོག་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་མཁའ་འགྲོ་སྤྱི་གཏོར་བསྐྱུས་པ་བཏང་བའི་རྗེས།
 གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་རྒྱ་རུ་ནི། །དེ་རིང་ཤིང་གཙོད་བདག་སྒྲོ་བས། །ཁྱེད་རྣམས་ད་ནི་བཟོད་མཛོད་ནས། །ཤིང་གཞན་ལ་ནི་གནས་པར་མཛོད། །ཅེས་ལན་གསུམ་གྱིས་འདོད་དོན་གསོལ་བས།
 རིག་པ་འཛིན་པ་ཁྱོད་ཅི་བདེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་དབྱེས་བཞིན་དུ་གནང་བ་བྱིན་ནས་གཙད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཤིང་གཞན་ལ་གནས་བཅས་ཏེ་སོང་བར་བསམ། སྤྲུང་ཡང་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་མཚོན་བསྐྱོད་
 གཏོར་མ་དབུལ། ཤིང་གཙོད་པ་པོ་བགོགས་མཐར་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་ལ་ཁ་བས་བབང་པོས་ཚིམ་པར་བྱས་ཏེ། སྤྲུ་རའི་སོ་ལ་ལས་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱུགས་པའི་སྤྲང་ཅི་བྱུགས་ཏེ་ལག་གཡས་སུ་གཏོད་ནས།

དགོ་བའི་ཡིད་གྱིས་ཤར་དང་བྱང་དུ་སློབ་སྦྱོར་པས་ཉི་མ་ལ་བལྟ་ཞིང་བཅད། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་བའི་ཆེད་དུ་རང་རམ་གཞན་གྱིས་མ་བྱ་ཆེན་མོའི་གཟུངས་བསྐྱེད། །ཤིང་འགྲེལ་བའི་ཚེ་མེ་མཚམས་སུ་འགྲེལ་ན་
 མེ་དང་། ལྗོང་འཆི་བ་དང་། ལྗོང་རྩལ་ཏུ་ནད་དང་། ལུ་དང་རྒྱུད་གི་སློབ་སྦྱོར་སུ་འགྲེལ་ན་དེ་དང་དེའི་འཛིགས་པ་འབྱུང་ཞིང་། སློབ་སྦྱོར་གཞན་དུ་འགྲེལ་ན་དགོ་ཞིང་གིས་པས་སྤང་བར་བྱ་ལ། ཤིང་གཞན་
 ལ་འབྲེན་པ་དང་བཅས་འགྲེལ་བ་དང་། འདར་བ་དང་བཅས་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ངན་པ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ་བའམ། མི་རྣམས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདུད་རྩི་འབྲིལ་པའི་སྐྱབས་གྱིས་བསྐྱེད་སྦྱོར་བའི་བུམ་ལུས་
 གཏོར་བས་ཞི་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་སྐབས་སུ། ཤར་རམ་བྱང་དུ་ཁ་བལྟས་པའི་ས་དཀར་ཞིང་སྐྱུ་ལ་གསེག་མ་སོགས་གྱི་སྦྱོར་དང་བྲལ་བའི་གཞིར་སྦྱོར་ལ་ཁ་ཤར་རམ་བྱང་དུ་སློབ་སྦྱོར་
 པས་བདུད་རྩི་འབྲིལ་བ་སོགས་བདག་གི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་བའི་སྦྱོར་སྦྱོར་གཏོར་མ་ཆ་གསུམ་དང་། ཆབ་གཏོར་གཏོར་། ལྷག་པར་ས་བདག་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ། དཀར་གཏོར་མཚོད་པ་
 བཅས་བསང་སྐྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ཨོྩ་བྱ་མི་པ་ཉི་ས་པ་རི་སྐྱ་ར་ལྷ་གར་ཡ་ཇོ་ས་མགོན་དགུག །ཨོྩ་བྱ་མི་པ་ཉི་ས་པ་རི་སྐྱ་ར་ན་མ་སཐ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་བྱོ་བི་བྱ་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་དབུལ། ཨོྩ་ལྷ་རྒྱུ་སྐྱ་

༦

བཙོ་ལཱ་

རྣམ་ཚུགས་

༄༅། །དུ་སོགས་གྱིས་མཚོད། གང་ཡང་འདིར་གནས་ལྟ་དང་སྒྲ། །གཞོན་སྒྱུན་སྒྱུན་པོ་འམ་ནི་གཞན། །དེ་དག་རྣམས་ལ་ས་འདི་ནི། །བདག་ལྷ་ཁྱེད་གྱིས་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་
 འདོད་དོན་གསོལ་བས། རིག་པ་འཛིན་པ་ཁྱོད་ཅི་བདེ་བར་ལོངས་སྤོང་ཅེས་གནང་བ་བྱིན་པར་བསམས་ལ། ལྷ་མི་པ་ཉི་ས་པ་རི་སྤུ་ར་གཙུག་ལྷན་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ། ཚོད་སྦྱང་ལ། ཚོ་
 བཟོ་སུ་ཏུ་ས་མ་ཡ་རྩེ་ཞེས་བཟུངས་པས་ཇི་ཅམ་བཞོན་གོས་པའི་རྒྱ་ཚད་དེ་བསྐྱོར་ལ། དེའི་མཐར་ལུར་བུ་དངོས་སུ་བཏབ་པའམ་ཡིད་གྱིས་བཏབ་པས་བགོགས་རྣམས་ལ་ལུར་བུས་གདབ་པར་བསམ་ཞིང་།
 ཚོ་གྱི་ཡི་གྱི་ལཱ་ཡ་བརྗེ་བརྗེ་སྦྱུ་ར་སྦྱུ་རྩེ་ལྷན་ཅེས་བཟོད། ཡུངས་ཀར་དང་དྲི་བཟང་གི་རྒྱ་བསྐྱེས་ལ་ལས་སྒྲགས་བཟོད་པས་སྤྱོད་པས་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོར་བས་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞིར་བསམ། ལས་བྱེད་པ་
 བགོགས་མཐར་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་ལ། ཚོ་བཟོ་ཁ་ན་ཁ་ན་རྩེ་ཞེས་ཇི་ཅམ་འདོད་པ་ཐིག་གི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་བཞོན་བར་བྱའོ། །བརྩིག་པའི་ཆེད་དོ་སྦྱང་བ་ནི། ཤར་དང་། བྱང་དང་། བྱང་ཤར་
 དང་། སྤེང་དུ་སྤྱོད་པའི་དོ་མཁྱེགས་ཤིང་ཁ་དོག་བཟང་བ་བཅོམ་ལ། མཚོད་རྟེན་གྱི་ཉེ་འཁོར་དང་། དུར་ཁྱོད་དང་ལམ་གྱི་གཞི་མདོ་དང་། ཁ་དོག་དམར་པོ་དང་། ལུལ་བ་དང་། སྤོག་ཆགས་མང་བ་

མཁུ་བཟུའི་བཀའ་འབུམ།

སོགས་སྤང་བྱུང་གསུངས། སྤང་བའི་ཚེ་གཏོར་མ་ཆ་གསུམ་སོགས་བཏང་ཞིང་། ལས་སྤྲུགས་བཟུང་བཞིན་སྤང་ངོ་། །གཙུག་ལག་སོགས་བྱ་བའི་གཞིར་ས་སེལ་ཡོད་ན་དབྱུང་བ་དང་སྤུང་བྱ་གདབ་པའི་ཚེ་
ག་རྒྱས་པར་གྱི་ཡས་སྐྱུ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། དེ་ཙམ་མི་རུས་ན། དེ་དག་གི་སྐྱོན་སེལ་བས་མཚོན་སྤུང་སྤུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དབྱུང་དང་སྐྱོགས་མཚམས་སྤུ་
སྤུ་ཚེན་དགུའི་བུམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཚེའི་གཏོར་གྱི་བུམ་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤྲུས། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་པའི་རིགས་བསྐྱེད་བསྐྱིམ་བགྱིས་པའི་བུམ་པ་ནི་རྩིག་པ་སོགས་གྱི་ལོགས་སྤུ་སྤྲུས་ན་ལེགས།
རྩིག་པའི་མ་གུའམ། དོའམ། དེས་མཚོན་ཏེ་གྲང་བཏང་བ་སོགས་གྱི་ཚོ། ཨོྲཱི་སྐྱོ་སྐྱོ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལྷ་ལ་ཡི་ཨྲཱི་ཏིལྷུ་སྤུ་ལེས་སོ་སོའི་བྱུང་ལ་ལན་བདུན་སོགས་བཟུང་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ།
སྐོ་འཇུགས་པའི་སྤྲུབས། བདག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་རྗེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐོ་དད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་། དག་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རང་བཞིན་མཛེས་པའི་རྟ་བབས་དང་ལྡན་པར་
བསམས་ལ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་འོད་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གཟུངས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་བཟུང་བས་བརྒྱབས་ཏེ། ཤར་སྐོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད། ལྷོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད། རུབ་པརྒྱ་མཐར་བྱེད། བྱང་བགོགས་མཐར་

༦

བརྩུག་

སྤྱོད་

༡། །བྱེད་གྱི་ངོ་བོར་བསམས་ལ་སོ་སོའི་སྐྱུགས་བཟུ། །སྤེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ལ། །མོ་བརྗོད་ཨུཾ་སོགས་གྱིས་མཚོད། །བསྟོད་པར་འོས་པ་སོགས་གྱིས་བསྟོད། །བཀྲ་ཤིས་གྱི་ཚིགས་ཕུ་བཅད་
 པ་དང་ཉེན་འབྲེལ་སྤྱིང་བོས་བཏྱན་པར་བྱ། །ཀ་བ་རྩྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཀ་བར་གྱུར་པར་བསམས་ལ་རྣམ་སྐྱེད་གི་གཟུངས་བཟུ་བཞིན་གཟུག། །དབུས་སུ་གཟུག་ཏོར་ལའོར་ལོས་སྐྱུར་
 བའམ་རྩྱུ་མཛོད་དང་། །ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་སོགས་རང་རང་གི་བྱོ་བོ་ཆེན་པོའི་སྐྱུགས་རྣམས་གྱིས་ལན་བརྒྱ་རྩུ་མཛོད་པར་བསྐྱུགས་ཏེ་མེ་ཏོག་འཕྱོར། །ཤིས་བརྗོད་སོགས་བྱ། །
 གདུང་མ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་དགོད་པ་ན་རྩྱུ་ལས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བསམས་ལ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་བྱོ་བོའི་སྐྱུགས་བརྒྱ་རྩུ་བརྒྱད་སོགས་བཟུ་ཞིང་དགོད། །ཕྱོག་དབུབ་པ་ན། །ཤིང་ལོ་གསར་པ་དབྱམ་ཞིང་
 རིགས་བྱེད་མ་དང་གྲུ་ཆེན་དགུ་སོགས་གྱི་སྐྱུགས་བཟུ། །གཟུག་ཏོར་ལའོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་སྐྱུགས་བརྒྱ་རྩུ་སོགས་གྱིས་བརྒྱབ། །གཏོར་མ་དང་། །ཞི་བའི་སྐྱོན་སྤྱོད་སོགས་བྱ་ཞིང་། །གཟུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་
 མའི་སྒོ་ནས་གཟུངས་སྐྱུབ་བཞིན་པའི་བུམ་ཆུས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོར་བ་དང་། །གདུགས་དང་འཕན་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བརྒྱན་ལ་ཤིས་པ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད། །དགའ་སྟོན་བྱ། །གཞིར་སོགས་འཇུགས་

པའི་ཚོ། དེ་ཉིད་མཚོད་རྟེན་གྱི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་དྲི་མེད་རྣམ་གཉིས་གྱི་ཚོ་ག་ཚུལ་བཞིན་བགྱིས་ནའང་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། གང་ལྟར་ཡང་གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་གྱི་ཙ་ག་དང་། རྒྱལ་
 མཚན་རྩེ་མོའི་དབུང་རྒྱན་གྱི་གྲོགས་བམ་སོགས་བྱིས་ལ་སོ་སོའི་འཇུགས་ཚོག་ལྟར་མངའ་གསོལ། ཐོག་དང་ས་གཡོས་སྤྱང་བ། བད་དང་འབྲུག་པ་ཞི་བ། རོར་དང་འབྲུ་འཕེལ་བ། ཚོ་དང་བསོད་ནམས་
 རྒྱས་པ། དག་འདུན་གྱི་སྡེ་འདུ་བ་སོགས་ལས་འཇམ་པོ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོའི་རིགས་བྱི་སྐྱབ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བགྱིས་པ་དང་གཏེར་བུམ་གྱི་རིགས་སོགས་སོ་སོའི་ཚོ་གས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ན་སྤུན་སྤུམ་
 ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་མཚན་སོགས་འཇུགས་པའི་ཚོ། རིན་པོ་ཆེའམ། འཇིམ་པའམ། ཤིང་དང་། དར་ཟབ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ནང་དུ་གཟུགས་གཞུག་སྦྱི་དང་། གདུགས་
 དཀར་དང་སོ་སོར་འབྲངས་མའི་འཁོར་ལོ་དང་གཟུངས། རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའི་གཟུངས་གྱི་གྲོགས་བམ་སོགས་བཙུག་ནས་རབ་ཏུ་གནས་ཏེ་དེ་དང་དེའི་སྒོ་ནས་འཇུགས་པའི་ཚོ་ག་ཤེ་བྲག་ཏུ་བྱ་ཞིང་། སྦྱིར་
 བཏང་ཙམ་ལ། །གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་གྱི་སྡེ་ཐོག་ཤར་གྱི་ཆར་རྒྱལ་མཚན་གོས་དང་། འཕན་དང་། མེ་ཏོག་གི་སྡེ་བ་དང་སྤྱད་པ་ལྟས་བཅིངས་ཏེ་བརྟན་པར་བཞག་པའི་མདུན་དུ་མཚོད་པའི་ཤེ་

༦

བརྩ་བའོན་

རྩ་ཚེན་༡༥

༂། །བྲག་རྒྱས་པར་བསྟུང། རང་གི་མདུན་དུ་ལྷུས་ལྷུམ་སོགས་དང། གཞན་ཡང་འགྲོར་ན་གདུགས་དང་རོལ་ཆ་སོགས་སེར་སྤྲོང་ཡང་སྟོག་དུ་བྱས་ནས། བདག་གི་རྣལ་འགྲོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་
 ལྷུས་ལྷུམ་བསྟུང། རྒྱལ་མཚན་བསང་སྤྲངས། རྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩྭ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་མཚོན་ཏེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་
 ཕྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་འཕྲོ་བར་གྱུར་བར་བསམ། སྤྲང་བ་གསུམ་དང། ལྷུས་གསོལ། སྤྲུ་ཕྱི་རྣམས་བྲ། མེ་ཏོག་དམ་པ་སྤྲང་བ་དམ་པ་སོགས་གྱིས་མཚོན། དེ་ནས་
 ལས་གྱི་དོ་རྗེས་ལྷུམ་པའི་ཚུ་གཏོར་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་པས་སྤྲུ་དྲངས་ཏེ་སེར་སྤྲོང་དང་བཅས་རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་ལ། ཤར་ནས་རྣམ་སྤྲང་འོད་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གཟུངས་ཉེར་གཅིག་
 བཟུངས་ལ་མེ་ཏོག་འཕྲོད། །དེ་བཞིན་དུ་གཡས་སྐོར་གྱིས་སྟོ་ནས་རྒྱལ་མཚན་ཕྱི་མོའི་དཔུང་རྒྱན་གྱི་གཟུངས་ལན་གཅིག་ །རུབ་ནས་ཨོ་ཨ་མྱི་ཏེ་སོགས་འོད་དཔག་མེད་གྱི་གཟུངས་ལན་བདུན།
 བྱང་ནས། ཨོ་བོ་རྟེ་བོ་རྟེ་སཐ་བོ་རྟེ་སཐ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་གོ་ཅ་རི་རྟེ་ར་ཅ་རི་རྟེ་ར། ཏ་ར་ཏ་ར། བྲ་ཏ་བྲ་ཏ་ར། མ་རུ་བོ་རྟེ་ཅི་རྟེ་ར། ཅུ་ལུ་ཅུ་ལུ་རྩི་སྩི་དེ་ཏེ། སཐ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་རྟེ་

འི་ལྷོ་གྲུ་ཁ་ག་ག་འོ་བྱུ་ལྷོ། གྲུ་ཁ་ཨ་བ་བྱ་སེ་མི་ལི་མི་ལི། ག་ག་ན་ཏ་ལ་བྲ་ཏི་ལྷོ་ཏེ། ག་མ་ག་མ་བྲ་ག་མ་བྲ་ཏ་མ། མཐ་བྲ་བ་བྲ་ག་མ་མེ་སཐ་བྲ་བ་བི་ཤོ་རྩ་ནི། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་མ་རྒྱ་བོ་རྩི་
 མཐ་སྐྱ་བྲ་ཏི་ལྷོ་ཏེ། མཐ་ཏ་བྲ་ག་ཏ་ལུ་རྩེ་སྐྱ་རྒྱ། ཞེས་དོ་རྩེ་སྐྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་གཟུངས་ཚེར་བདུན་གདོན། །སོ་སོའི་མཐར་བཀྲ་ཤིས་གྱི་ཚོགས་བཅད་དང་བཅས་མེ་ཏོག་འཕྲོར། ལྷན་ཡང་
 གར་ནས། ལོ་སཐ་ཏ་བྲ་ག་ཏ་མ་ཁི་ད་ག་དྲི་ལྷོ་རྩེ་ལ་རྩེ་ལ་རྩེ་མ་རྩེ་ཏུ་གཟེ་སྐྱ་རྒྱ་ཞེས་དང་། ཡེ་རྩེ་སྐྱ་བཟོད་ཅིང་སྐོ་ཁར་གི་སྐྱིང་གི་དབུས་སུ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བཅུ་གས་ལ། ལོ་ལྷན་བཟོ་རྩེ་
 རོ་བ་དྲི་རོ་ཡོ་རྩེ་རེ་སྐྱ་རྒྱ། ཞེས་དང་། བརྟན་བཞུགས་ཤིས་བཟོད་སྐྱི་ལྷན་བྲ། ལྷོན་ལམ་རྒྱ་ཚེར་གདབ། བདག་བསྐྱེད་གྱི་རྩེས་གྱི་བྲ་བ་རྣམས་དཀྲུས་ལྷན་བྲའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གདུགས་
 ལ། ལྷོང་བའི་ངང་ལས་ཉི་ཡིག་ལས་བྲང་བའི་རིན་པོ་ཚེའི་གདུགས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རྒྱས་པར་བྲབ་ཅིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་མཚན་མས་མཛེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་སེལ་བར་གྱུར་
 བར་བསམས་ལ། ལོ་ན་མེས་མཚན་བྱུ་བོ་རྩི་ས་རྒྱ་རྒྱ་ལྷན་ཅན་རྩེ་ལྷན་བ་ལི་སྐྱ་རྒྱ། ཞེས་བྲད་པར་གྱི་རིག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཟུངས་པ་དང་། ལྷོ་ལས་བྲང་བའི་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་པའི་བ་

༦

བཅོ་བརྒྱད་

རྟེན་མོན་ཀུན་

།དེ་དམ་པའི་གྲགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྤུངས་སུ་མ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ།   ཞི་ཞུ་བརྗོད་ཀའ་ཏུ་བརྗོད་པ་དེ་གི་ཨ་རྟེན་ཏིཎྲའི་སྲོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེས་པས་བ་དན་དང་།
ཅི་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྤུ་ཚོགས་པའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རྩ་ཡབ་བཟུ་གིས་ཆེན་པོ་འབྲུང་བར་གྱུར་པར་བསམས་ལ།   ཞི་ཅུ་རུ་ཕུ་མ་འི་སྲོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེས་པས་རྩ་ཡབ་རྩམས་འཇུགས་པར་གསུངས་སོ། །
གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བདུད་རྩི་འབྲིལ་པའི་བརྩོམ་བརླས་ནི།   རླབ་ཐབས་རྗེས་གནང་དང་བཅས་པ་ཁོ་བོས་ལོགས་སུ་བྲིས་པ་ལས་གཉེས་ཤིང་། བགོགས་མཐར་བྱེད་
གྱི་བརྩོམ་བརླས་བྱ་ཚུལ་འཇམ་མགོན་ཀུན་དགའ་སྦྱོ་གོས་གྱིས་མཛད་པ་ནི།   སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་གྱི་མཚོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཚུབ་བར་དུ་བདག་ནི་རླབས་སུ་མཚི། །བདག་
གིས་བརྩོམ་བརླས་བགྲིས་པའི་བསོད་ནམས་གྱིས། །འགྲོ་ལ་ཡན་མིར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་པར་ཤོག །ཞི་སྲ་རྩེ་མ་འུ་རྩེ་སྲ་རྩེ་སྲ་འུ་རྩེ་འུ།   སྲིང་པའི་ངང་ལས་པོ་ལས་པརྩ་
དང་།   ཞི་ལས་ཉི་མ་ལ་རང་ཉིད་རྩེ་ལས་བགོགས་མཐར་བྱེད་སྲ་མདོག་སྲོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྤོབ་གསུམ་པ་གཡས་རོ་རྗེ་འབྲུང་ཞིང་གཡོན་ཕྱགས་ཀར་སྟོགས་མཛུབ་དང་།

བཅས་པའི་ཞགས་པ་འཛིན་པ། དབུ་སྐྱེ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་བརྗེས་གིང་ཁྲོ་བོའི་ཉམས་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐྱེལ་གྱིས་བརྒྱན་པ། ལྷག་གི་པགས་པའི་གམ་ཐབས་ཅན་ཞབས་གཡས་བསྐྱམ་
 གཡོན་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པའི་དབྱེལ་བར་ཚོ། མགིན་པར་ལྷུ་ སྤྱུགས་ཀར་རྩྭ། རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་ཚོ་བརྗོད་སྤྲོད་ལྷུ་རྩེ་ རྩེ་རྩྭ་བུ་རྩེ་ ཡང་འོད་འཕྲོས་དབང་
 གི་ལྷ་ཚོགས་ཚོ་བརྗོད་སྤྲོད་ལྷུ་རྩེ་ ཚོ་ལམ་གྱི་འི་རྩྭ་དུ་སྤྱོ། བརྗོད་ལྷུ་ལམ་ལམ་གྱི་འི་རྩྭ་དུ་སྤྱོ། དབང་བསྐྱུར་མི་བསྐྱོད་པས་དབུར་བརྒྱན། ཚོ་ལྷུ་བུ་སྐྱེན་གྱི་དུ་རྩྭ། ཅི་རུས་མཐར། དགོ་བ་འདི་ཡིས་
 ལྷུར་དུ་བདག །ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་འགྲུབ་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བ་གཅིག་གྱུར་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡི་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་སྐྱེལ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་ནས་འབྲུང་བའི་བགོགས་མཐར་
 གྱེད་གྱི་བརྗོད་བརྗོད་ཡིན་པས་རྟེན་བཞེངས་སྐབས་བཟོ་བ་ལལ་ཆེར་བགོགས་མཐར་གྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་གས་ཆེ་བ་བཞིན་འབྲུང་གིས་གྱི་བཟོ་བ་རྣམས་ནས་འདིའི་རྗེས་གནང་ཐོབ་ཕྱིན་
 བཟོ་ཚུགས་ཁར་འདི་བརྗོད། ལས་གྱེད་སྐབས་སྐྱེགས་རུས་ཚད་བཟུ་ཞིང་བཟོ་འཕྲོ་འཛོག་པ་དང་དགོ་བ་བསྐྱོ་བས་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གཏམ་སྐྱེ་བརྗོད་སོགས་འཕྲལ་གྱི་གཡེང་བ་

༦

བརྒྱུད་ལྔ་

སྤྱི་ཚུལ་༡༥

༂། །གང་ལའང་འཛོམ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །གཞུང་སོགས་འབྱུང་དགོལ་བརྟུང་གསུམ་གྱི་རོལ་མོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྦྱིར་བཏང་སྦྱང་བ་མཐའ་ཡས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་
 ཏུ་གནས་པས་བྱུང་ནའང་གི་ཡས་སྐྱོད་སོགས་ལས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཚོག་གསུངས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་ཅུང་ཟད་འབྲི་ན། །གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། །སྤྱི་ཚུལ་ཚོན་རྣམས་གྱིས་ནི་ལེགས་
 བར་བྱུགས། །གང་ཡང་ཚད་ལྡན་ཚོན་གྱི་སྤྱིང་བ་འབར། །དམར་པོའི་ཚོན་གྱིས་འབར་ཞིངས་བཟང་སྦྱེས། །བརྟུང་ན་དབྱངས་བཟང་བ་ནི་གཞུང་ལོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་དང་
 མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཟུར་དུ་བརྒྱུ་བར་བྱ་ཞིང་སོགས་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་འཛོམ་དཔལ་དཔའ་བོ་གྲུབ་པ་ལས་གསུངས་པའི་སེར་བ་སྒྲོག་པའི་སྤྱི་ཚུལ་སྦྱང་། །བརྒྱུན་པ་བྱང་ཤར་
 ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་ལ་བཀྲར་སྦྱི་དང་བཅས་ཉེ་དགོད་ཅིང་། །སྤྱི་ཚུལ་ལས་སྦྱེས་པའི་གཞུང་ཚོན་པོ་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཡུམ་ཚེན་མོའི་ངོ་བོར་བསམས་ལ། །ཨོ་སྤྱི་ཚུལ་ཉི་མེད་ཉི་
 ག་ཉི་བི་ངོ་ཡེ་བྲ་རྩོ་བྲ་རྩོ་བ་ལ་སྤྱི་ཚུལ་ར་ཉི་སྤྱི་ཚུལ། །ཞེས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་གྱིས་མངོན་པར་བསྟུགས། །རྟེན་འབྲེལ་སྦྱིང་བོ་ལན་གསུམ་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་མེ་

ཉོག་འཕྲོད། ལྷོ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་ལེགས་པར་བཤམས་པའི་བྲི་ལ་གཞག། །བརྟུང་བའི་ཚེ་ཡུམ་ཆེན་མོའི་ངོ་བོར་མོས་པས་སྤྱག་འཚལ་ཞིང་སྤྱག་པར་བྱངས་ལ། ཐོག་མར་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྤྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཚེ་ལན་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་བས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་དང་བསྐྱོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་ཟབ་མོ་རྒྱུན་མི་འཚད་པར་སྐྱོགས་པར་མོས་ཉེ་བསྐྱེད་པ་དང་སྟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་དང་། མཐར་སྐྱ་གསུམ་དུ་ཐིམ་པར་མཚོན་པའི་ཉོག་གསུམ་བྱ་བ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྟུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཚོ་ག་དྲན་པ་ཡིས། །ཉོག་ཏུ་ཉིན་བཞིན་ལན་གསུམ་བཞིའམ་ལྟར། །ཞི་བསྐྱོམ་དམིགས་པས་གཞུང་དུ་བྱེད་ན། །གནས་དེར་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤུན་ཚོགས་པའི། །དགོ་སྦྱོང་རྣམས་ནི་བརྟན་པར་ངེས་གནས་འགྱུར། །གང་ཡང་སྐྱ་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་པ་དེར། །འོར་དང་སྐྱ་བོའི་སྤུན་ཚོགས་རྒྱུན་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པས་མཚོན་ཉེ་གཞུང་འཕྲོ་མདོ་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་ན་སྤིད་པ་དང་ཞི་བའི་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉེན་གསུམ་རྟེན་ལ་བྱ་བའི་ཨ་རྒྱའི་ཚོ་ག་ཞུང་དང་བཅས་པ་འདི་འདར།

༄༅། །ཚེ་དེ་པའི་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་
 ཡ་ས་སྐྱ་རྩེ་དང་། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཡབ་ལྷན་གྱི་གསུང་སོགས་རྒྱ་བོད་
 དབྱངས་མཆེན་བརྗེ་འི་དབང་པོས་གྲིས་པ་བསྟན་འགྲོའི་རྒྱད་པ་ཐམས་
 ཅིག། །།སཐ་དུ་སྐྱ་ཤེ་ཡེ་སྐྱ་འི་ལྷ་བ་ཏུ།།

གསུང་རབ་ཡོ་གའི་རབ་གནས་བཟུ་གིས་རབ་རྒྱས་ལ་གཞི་བྱས། ཀྱི་
 ཀྱི་གཞུང་ཚད་ལུབ་རྣམས་ལས་མདོ་ཙམ་བཏུས་ཏེ་བྱ་བྲལ་བ་འཇམ་
 ཅད་ཞི་ཞིང་། དགོ་ལེགས་ཀྱི་སྐྱང་བས་དུས་ཉལ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་

།། །སྐྱ་བལྟམས་ལུ་སྐྱིའི་ཚལ་ཉིད་ཏུ། །དུ་སྐྱངས་པའི་མཚོད་རྟེན་ཆེ།།